

UCHWAŁA
Komisji Habilitacyjnej

z dnia 17 lutego 2023 roku

**w sprawie opinii dotyczącej nadania dr Agnieszce Bojanowskiej stopnia doktora
habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia**

Postępowanie w sprawie nadania dr Agnieszce Bojanowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych (dyscyplina: psychologia) prowadzone było zgodnie z przepisami ujętymi w:

- *Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. Poz. 1668)*
- *Ustawie z dnia 30 sierpnia 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. Poz. 1669);*
- *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. poz. 1818);*
- *Komunikacie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 grudnia 2019 r. Załącznik: Wykaz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych wraz z przypisaną liczbą punktów;*
- *Regulaminie przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w SWPS Uniwersytecie Humanistycznospołecznym – Załącznik do Uchwały Nr 2/2021 Senatu SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego z dnia 22 stycznia 2021 roku*

Powołana przez Radę Doskonałości Naukowej komisja habilitacyjna do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego względem

dr Agnieszki Bojanowskiej

działała w składzie:

dr hab. Grzegorz Iniewicz (Uniwersytet Jagielloński) - recenzent

prof. dr hab. Włodzimierz Oniszczenko (Uniwersytet Warszawski) - recenzent

dr hab. Katarzyna Skrzypińska (Uniwersytet Gdański) - recenzentka

dr hab. Maria Straś-Romanowska (emeryt., Uniwersytet Wrocławski) - recenzentka

prof. Jerzy Trzebiński (U SWPS) – członek

dr hab. Aleksandra Kroemeke (U SWPS) - sekretarz

prof. dr hab. Mariola Bidzan (Uniwersytet Gdański) – przewodnicząca

Komisja habilitacyjna wzięła pod uwagę

- I. SPEŁNIENIE WYMOGÓW USTAWOWYCH, tj.

1. Posiadanie doktoratu z określonej dziedziny;
 2. Osiągnięcie naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, o których mowa w Art. 219, ust. 2a,b;
 3. istotną aktywność naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej [wraz z kopiami dokumentów potwierdzającymi określone osiągnięcia, w szczególności dotyczących staży naukowych, grantów, publikacji powstałych w wyniku prowadzenia badań w więcej niż jednej jednostce naukowej], o której mowa w Art. 219, ust. 3
- II. Omówiła także: osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne.

Podstawą sformułowanych przez komisję ocen dokonań wymienionych w punktach 1-3 były:

- osiągnięcie naukowe w postaci cyklu 8 publikacji: *Nowa, integracyjna koncepcja szczęśliwej osobowości – temperament, cechy osobowości i wartości a dobrostan hedonistyczny i eudajmonistyczny*:

1. Bojanowska, A., Kaczmarek, Ł., Kościelniak, M., Urbańska, B. (2021). Changes in values and well-being amidst the COVID-19 pandemic in Poland. *PLOS One*, 16 (9), e0255491.

<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0255491>

2. Bojanowska, A., Kaczmarek, Ł. (2021). How healthy and unhealthy values predict hedonic and eudaimonic well-being. Dissecting value-related beliefs and behaviors. *Journal of Happiness Studies*. <https://doi.org/10.1007/s10902-021-00396-z>

3. Bojanowska, A., Urbańska, B. (2021). Individual values and well-being: The moderating role of personality traits. *International Journal of Psychology*, 56 (5), 698-709. <https://doi.org/10.1002/ijop.12751>

4. Bojanowska, A., Czerw, A. (2020). Values and well-being – how are individual values associated with subjective and eudaimonic well-being? *Polish Psychological Bulletin*, 51 (2), 162–169. <https://doi.org/10.24425/ppb.2020.133773>

5. Bojanowska, A., Piotrowski, K. (2019). Values and psychological well-being among adolescents – are some values ‘healthier’ than others? *European Journal of Developmental Psychology*, 16 (4), 402–416. <https://doi.org/10.1080/17405629.2018.1438257>

6. Bojanowska, A., Piotrowski, K. (2018). Two levels of personality: Temperament and values and their effects on hedonic and eudaimonic well-being. *Current Psychology*, 40, 1185–1193. <https://doi.org/10.1007/s12144-018-0043-0>

7. Bojanowska, A., Zalewska, A. (2018). Temperamental predictors of subjective well-being from early adolescence to mid-life: The role of temporal and energetic regulation. *International Journal of Psychology*, 6 (53), 458–467. <https://doi.org/10.1002/ijop.12414>

8. Bojanowska, A., Zalewska, A. (2016). Happy temperament? Four types of stimulation control linked to four types of Subjective well-being. *Journal of Happiness Studies* , 18 (5), 1403–1423. <https://doi.org/10.1007/s10902-016-9777-2>

- sporządzony przez habilitantkę Autoreferat
- zestawiony przez nią wykaz publikacji i pozostałych form aktywności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej – zgodnie z wymaganiami sformułowanymi w Ustawie;
- sporządzone przez recenzentów oceny osiągnięć.

Na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.) oraz *Regulaminu przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w SWPS Uniwersytecie Humanistycznospołecznym* Komisja Habilitacyjna postanawia, co następuje:

§ 1

Wyraża się pozytywną opinię w sprawie nadania dr Agnieszce Bojanowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie psychologia.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Po zapoznaniu się z dokumentacją postępowania w sprawie nadania dr Agnieszce Bojanowskiej stopnia doktora habilitowanego, w tym recenzjami, z których wszystkie cztery są pozytywne oraz po przeprowadzeniu kolokwium habilitacyjnego, Komisja Habilitacyjna stwierdziła, że **kandydatka posiada w dorobku osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny.**

szczegółowe uzasadnienie spełnienia ww. kryterium

Osiągnięcia naukowe wskazane przez habilitantkę uzyskała wszystkie cztery pozytywne opinie. Zostały one sporządzone przez recenzentów, których kompetencje naukowe odpowiadają kryteriom, o których mówi art. 221 ust. 4 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

- Wskazane osiągnięcia naukowe, to cykl 8 artykułów *Nowa, integracyjna koncepcja szczęśliwej osobowości – temperament, cechy osobowości i wartości a dobrostan hedonistyczny i eudajmonistyczny*”.

Wszyscy recenzenci przedstawili opatrzone **jednoznacznie pozytywnymi konkluzjami oceny głównego osiągnięcia naukowego Habilitantki.**

□ OCENY RECENZENTÓW

dr hab. Grzegorz Iniewicz, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego

Dr hab. Grzegorz Iniewicz, prof. UJ zaznaczył, że Pani dr Agnieszka Bojanowska jako swoje największe osiągnięcie naukowe zaprezentowała cykl publikacji, w których występuje jako pierwsza autorka, prezentujących wyniki badań empirycznych dotyczących osobowościowych uwarunkowań dobrostanu, pod wspólnym tytułem „*Nowa, integracyjna koncepcja szczęśliwej osobowości – temperament, cechy osobowości i wartości a dobrostan hedonistyczny i eudajmonistyczny*”. Artykuły publikowane były w czasopismach o wysokim wskaźniku cytowań (IF). 2 artykuły w Journal of Happiness Studies, 2 artykuły w International Journal of Psychology, po jednym w PLOS One, Polish Psychological Bulletin, European Journal of Developmental Psychology i Current Psychology. Wszystkie, poza Polish Psychological Bulletin, znajdowały się w Części A Wykazu Czasopism Naukowych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z 2017 roku. Wszystkie znajdują się w Wykazie Czasopism Naukowych i Recenzowanych Materiałów z Konferencji Międzynarodowych zatwierdzonym przez Ministra Edukacji i Nauki, z 2021 roku.

Dr hab. Grzegorz Iniewicz, prof. UJ docenił konsekwencję badawczą Habilitantki, wynikanie kolejnych badań z wcześniejszych i postęp w pracach badawczych Habilitantki. Zauważył wprowadzenie nieścisłości terminologiczne w pracy Habilitantki, jednakże uznał, że w wielości eksplorowanych zagadnień trudno ich uniknąć. Podkreślił, iż badania Habilitantki opublikowane w cyklu publikacji stanowią *novum*, są oryginalne i tym samym Jej wkład do dyscypliny jaką jest psychologia jest znaczny.

KONKLUDUJĄC, dr hab. Grzegorz Iniewicz, prof. UJ stwierdza, iż cykl publikacji składający się na osiągnięcie stanowi znaczny wkład w rozwój naukowy dyscypliny psychologia, spełnia warunki określone w art.1 pkt.2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku (Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z późniejszymi zmianami).

prof. dr hab. Włodzimierz Oniszczenko

Zdaniem recenzenta przedstawione jako osiągnięcie badawcze prace tworzą pod względem tematycznym zwartą i logiczną całość. Stanowią one rezultat zaplanowanych i konsekwentnych aktywności Habilitantki na rzecz weryfikacji Jej autorskiej koncepcji „nowej szczęśliwej osobowości”. W stosunku do pierwotnych założeń Costy i McCrae koncepcja „nowej szczęśliwej osobowości” zawiera istotnie rozbudowaną strukturę osobowości (poszerzoną o cechy temperamentu ujęte w RTT J. Strelaua oraz system podstawowych wartości człowieka w ujęciu teorii Shaloma H. Schwartza) oraz dwa rodzaje dobrostanu jednostki: eudajmonistyczny i hedonistyczny, a także zachowania związane z praktyczną

realizacją wartości. Model zależności „osobowość – dobrostan” został przez Habilitantkę czytelnie przedstawiony graficznie w autoreferacie wraz z opisem rezultatów kolejnych badań służących weryfikacji poszczególnych założeń modelu. Habilitantka wyraźnie wskazała w autoreferacie, które wyniki badań odnoszą się do weryfikacji poszczególnych elementów modelu.

Jak podkreśla prof. dr hab. Włodzimierz Oniszczenko, opublikowane prace znalazły się w recenzowanych czasopismach, a zatem w jego ocenie, powtórna ocena merytoryczna nie byłaby uzasadniona.

Przeprowadzone badania z udziałem różnej liczby uczestników (dwie próby liczyły ponad 1000 uczestników) miały charakter badań psychometrycznych z użyciem tej samej puli podstawowych narzędzi uzupełnianych – zależnie od celu badania – dodatkowymi inwentarzami. Te stosunkowo proste schematy badawcze stanowią zdaniem recenzenta zaletę, ponieważ przejrzystość przedstawiają zależności pomiędzy badanymi zmiennymi. Z kolei, analiza danych dokonywana była za pomocą zróżnicowanych technik statystycznych od mniej (korelacje) do bardziej złożonych (modelowanie równań strukturalnych, analiza skupień) - zależnie od celu badania, co wskazuje na dobrą orientację Habilitantki w procedurach statystycznych.

Spośród opublikowanych prac zdaniem profesora na wyróżnienie zasługuje artykuł dotyczący zmian wartości i dobrostanu hedonistycznego i eudajmonicznego jednostki podczas pandemii COVID-19 w Polsce. Habilitantka wraz z zespołem zbadała, w jaki sposób szczególne warunki środowiskowe, jakimi były ograniczenia życia społecznego wynikające z pandemii COVID-19, wpłynęły na system wartości oraz dobrostan jednostki. Podjęte badania stanowiły aktywność podjętą w nowych i unikalnych okolicznościach do realizacji ustalonego wcześniej projektu badawczego. W wyniku przeprowadzonego badania udało się wykazać, że zarówno wartości, jak i dobrostan jednostki ulegają zmianie pod wpływem zewnętrznych zdarzeń, a zatem można je traktować – zgodnie z określeniem Habilitantki - jako „elastyczne i adaptacyjne systemy” reagujące na znaczące czynniki środowiskowe. Jak podkreśla prof. dr hab. Włodzimierz Oniszczenko, wynik ten jest zbieżny z rezultatami osiągniętymi przez Nes i współpracowników (2006), którzy w badaniach behawioralno-genetycznych, a więc w innym paradygmacie badawczym wykazali, że tzw. specyficzne środowisko, czyli zasób indywidualnych doświadczeń środowiskowych człowieka ma znaczny wpływ na jego obecnie doświadczany subiektywny (hedonistyczny) dobrostan [Nes, R. B., Røysamb, E., Tambs, K., Harris, J. R., Reichborn-Kjennerud, T. (2006). Subjective well-being: genetic and environmental contributions to stability and change. *Psychological Medicine*, 36(7), 1033–1042]. Stąd recenzent uważa, że wyniki otrzymane przez Habilitantkę mogą mieć znaczący wpływ nie tylko na wyjaśnienie relacji osobowość – dobrostan, ale także na rozumienie stałości/zmienności struktury osobowości człowieka.

Osiągnięcie naukowe stanowi zbiór powiązanych merytorycznie prac stanowiących ważny wkład w rozumienie osobowościowych uwarunkowań różnych typów dobrostanu człowieka. Jak wykazała Habilitantka, zarówno czynniki osobowościowe, jak i sam dobrostan ulegają jednak wpływowi środowiska, co ma dalej idące konsekwencje dla rozważań na temat

stałości/zmienności struktury osobowości, w tym prawdopodobnie również temperamentu. Zdaniem recenzenta na podkreślenie zasługuje fakt, że otrzymane wyniki, co podkreśla Habilitantka w autoreferacie, mogą mieć znaczenie praktyczne dla opracowania takich form interwencji psychologicznych, które będą sprzyjać zwiększaniu dobrostanu a w konsekwencji przyczynią się do wzrostu jakości życia człowieka (Habilitantka zasygnalizowała opracowanie własnej autorskiej interwencji, która znajduje się w recenzowaniu).

Przedstawione w dorobku głównym prace wskazują, że Habilitantka ma sprecyzowane pomysły badawcze, dobre przygotowanie do prowadzenia badań, systematycznie weryfikuje formułowane przez siebie hipotezy, potrafi współpracować z innymi badaczami, a także zorganizować zespół do prowadzenia badań. Habilitantka we wszystkich pracach jest pierwszą autorką, a Jej udział w powstaniu artykułów został dobrze opisany i potwierdzony podpisami przez współautorów. Jak wynika z przedstawionych oświadczeń współautorów publikacji, Habilitantka była wiodącą autorką w większości publikacji (6/8) odpowiedzialną m.in. za koncepcję badań oraz ich metodologię. Prof. dr hab. Włodzimierz Oniszczenko podaje jedną drobną uwagę krytyczną nie wpływającą jednak na merytoryczną ocenę osiągnięć. Habilitantka opisując swój model „szczęśliwej osobowości” zdaje się rozdzielać pojęcia „cechy temperamentu” i „cechy osobowości”, co niestety jest często spotykanym błędem. Temperament – zgodnie z jego definicją w ujęciu Regulacyjnej Teorii Temperamentu (RTT) – to cechy osobowości, a poza tym, co najmniej dwa wymiary Wielkiej Piątki (ekstrawersja i neurotyczność) także należą do sfery temperamentu. W ocenie recenzenta, poprawny byłby raczej zapis w rodzaju „osobowość, w tym temperament”.

KONKLUDUJĄC, prof. dr hab. Włodzimierz Oniszczenko zdecydowanie pozytywnie ocenia wkład w wiedzę i w rozwój dyscypliny, jaki bez wątplenia wnoszą badania opracowane i przeprowadzone przez dr Agnieszkę Bojanowską. Nie tylko pozytywnie zweryfikowała w badaniach zaproponowany przez siebie model tzw. „nowej szczęśliwej osobowości” wykazując znaczenie rozbudowanej struktury osobowości człowieka dla jego dobrostanu, a także podatność indywidualnych wartości i dobrostanu na wpływ środowiska. Wykazała też w kilku pracach praktyczne znaczenie otrzymanych wyników i opracowała własny projekt interwencji ukierunkowanej na powiększanie dobrostanu jednostki.

dr hab. Katarzyna Skrzypińska, prof. Uniwersytetu Gdańskiego

W opinii recenzentki opierając się na koncepcji „szczęśliwej osobowości”, uwzględniającej relacje pomiędzy cechami Wielkiej Piątki a dobrostanem subiektywnym (Costa i McCrae, 1980), dr Agnieszka Bojanowska zaprezentowała autorską propozycję, poszerzającą istniejącą wiedzę. Niemniej jednak, ku zaskoczeniu czytelnika Habilitantka wskazuje, że współcześnie brakuje badań w zakresie porównania eudajmonistycznego dobrostanu z hedonistycznym, podczas gdy po wpisaniu tej frazy do Internetu następuje wręcz wysyp tego typu publikacji, np. ... *of research on hedonic and eudaimonic well-being* - Ryan - Cytowane przez 14629; *An*

overview of hedonic and eudaimonic well-being ... - Huta - Cytowane przez 199; ... *examination of hedonic and eudaimonic well-being.* - Disabato - Cytowane przez 520 itp. Zatem problematyka nie stanowi odkrycia. Niezależnie od tego faktu podjęta tematyka ma zdaniem recenzentki wielkie znaczenie dla zdrowia człowieka i ogółu publicznego, dlatego też powinna być systematycznie i we wszystkich krajach podejmowana.

Jak zauważyła recenzentka, badania Habilitantki pokazują wiele złożonych relacji pomiędzy osobowością a dobrostanem, jednak jak podkreśla, nie nazwałaby ich efektu „nową szczęśliwą osobowością”. W opinii recenzentki sama osobowość jest znacznie bardziej złożonym zjawiskiem niż scaleniem cech wg modelu Wielkiej Piątki, kierującym się określonymi wartościami. Zdaniem recenzentki podana nazwa koncepcji przez doktor Bojanowską została ukuta nieco na wyrost, gdyż nie bierze pod uwagę regulacyjnej roli potrzeb, poczucia wartości, kontroli, sprawczości, twórczości i wielu innych czynników związanych z osobowością czy wręcz budujących i charakteryzujących ją. Niemniej jednak – jak podkreśla recenzentka - nie umniejsza to wartości merytorycznej przedstawionej pracy. Jej zdaniem z pewnością Autorka poszerzyła pulę zmiennych oraz ich interakcji istotnych do skonstruowania obrazu i konfiguracji elementów składających się na dobrostan. I jeśli nową, nieznaną do tej pory skalę sytuacji pandemicznej przyrównać do rodzaju eksperymentu naturalnego – potwierdziła mechanizmy sterujące dobrostanem w sytuacji zagrożenia. Przy czym wniosek stwierdzający, że człowiek może być predysponowany do pewnego poziomu szczęścia, ale nie jest całkowicie odporny na oddziaływania środowiska, został już sformułowany na początku lat 90. – w teorii dynamicznej równowagi Headey’a i Wearinga). Niemniej jednak cenna wydaje się synteza zaprezentowana przez Habilitantkę, wskazująca na charakterystykę osoby o wyższym dobrostanie: jako efektywnie przetwarzającej stymulację, o wysokiej perseweratywności, ekstrawersji, stabilności emocjonalnej, ugodowości, sumienności i otwartości. Do tej puli dochodzą wartości w postaci hedonizmu, stymulacji i kierowania sobą w myśleniu i działaniu (otwartość na zmianę) oraz uniwersalizmu i serdeczności (przekraczanie siebie). Zgodnie z sugestią Habilitantki wiedza ta ma zastosowanie praktyczne np. w terapii. Dodatkowym autem całości pracy jest publikacja wszystkich artykułów w języku angielskim, ze względu na znacznie szerszy zasięg.

KONKLUDUJĄC, dr hab. Katarzyna Skrzypińska, prof. UG uznała dorobek Habilitantki za stanowiący znaczący wkład w rozwój psychologii (pomimo nieścisłości terminologicznych związanych z metodologią badań tj. używanie terminu „zależności” dla opisu związków korelacyjnych czy niefortunnych sformułowań, np. „nowa szczęśliwa osobowość”, gdyż Habilitantka nie proponuje nowego, autorskiego modelu osobowości, ale bazuje na istniejących dawno już teoriach i pogłębia jedynie wiedzę na temat relacji osobowość-dobrostan).

dr hab. Maria Straś-Romanowska, emeryt. prof. Uniwersytetu Wrocławskiego

Zadaniem recenzentki dr Agnieszka Bojanowska, zainspirowana wcześniejszymi ustaleniami empirycznymi dotyczącymi tzw. szczęśliwej osobowości w ramach modelowej teorii Wielkiej Piątki Costy i McCrae oraz teorią osobowości kompleksowej McAdamsa i Pals, za pożądane uznała szersze ujęcie problemu uwarunkowań dobrostanu, proponując wielopoziomowy układ czynników potencjalnie mających udział w budowaniu tego stanu. Do swojego projektu włączyła, oprócz cech Wielkiej Piątki, także temperament oraz system wartości - zarówno w wersji deklaratywnej, jak i realizowanej. Co ważne, wyróżnione czynniki poddała kompleksowej analizie, uwzględniając ich interakcję w procesie oddziaływania na dobrostan jednostki. W komentarzu do swoich badań zwraca też uwagę na potencjalną rolę najwyższego poziomu osobowości w rozumieniu McAdamsa i Pals, jakim jest narracja osoby badanej o własnym życiu. Ten poziom nie został jednak uwzględniony przez Nią w dotychczasowych badaniach, a warto mieć go na względzie w ewentualnych przyszłych planach badawczych.

Zrealizowany i poddany recenzji projekt badawczy dr Agnieszki Bojanowskiej jest zdaniem recenzentki w znacznym stopniu nowatorski, przede wszystkim ze względu na kompleksowe podejście do problemu dobrostanu, a inspirowany wybranymi klasycznymi teoriami psychologicznymi, popularnymi na gruncie akademickim. Przy okazji jak zaznaczyła recenzentka, warto jednak wspomnieć, że próby kompleksowego ujęcia dobrostanu człowieka czy szerzej - jakości życia, w ramach założeń o jego osobowej naturze, są także obecne na gruncie innych teorii psychologicznych (np. personalizmu).

Wybór badanych zmiennych oraz potrzebę kompleksowego ujęcia struktury „szczęśliwej osobowości” Habilitantka uzasadniła, odnosząc się do wiodących, znanych z literatury przedmiotu dotychczasowych ustaleń badawczych. W tym kontekście nasuwa się wątpliwość, czy tytułowe sformułowanie: „nowa, integracyjna koncepcja szczęśliwej osobowości”, sugerujące kompleksowe podejście do badania dobrostanu, jest w pełni adekwatne? Oczywiście jest ono zasadne ze względu na odniesienie do kategorii „szczęśliwa osobowość”, stworzonej i popularnej na gruncie badań inspirowanych czynnikiem teorią Wielkiej Piątki, jednak w ocenie recenzentki nie oddaje w pełni istoty przedmiotu badań, w których uwzględnia się – jako elementy całościowej struktury - także takie zmienne, jak temperament, wartości i tym bardziej autobiografie, brane pod uwagę w ewentualnych przyszłych badaniach. Poza tym w autorskim tekście habilitacyjnym zawarte są informacje odnośnie do inteligencji, skorelowanej pozytywnie z otwartością poznawczą jako możliwym predykatorem dobrostanu. W opinii recenzentki podtrzymywanie przyjętej wersji „szczęśliwa osobowość” wymagałoby przedstawienia założeń teoretycznych uwzględniających także inne, niż tylko pięcioczynnikowa, teorie osobowości, albo wręcz zastąpienia pojęcia „osobowość” pojęciem ogólniejszym. Ale jak zaznacza, jest to uwaga dyskusyjna, polemiczna, mająca jedynie zachęcić do refleksji. Ponadto dr hab. Maria Straś-Romanowska, emeryt. prof. UWroc podkreśla, że kontrowersyjne wydaje się uznanie dobrostanu hedonistycznego jako subiektywnego, zaś eudajmonistycznego jako psychologicznego. Subiektywność to przecież fenomen jak

najbardziej psychologiczny. Oba rodzaje dobrostanu mają naturę psychologiczną, oba są też rezultatem subiektywnego postrzegania i odczuwania siebie.

Jak podkreśla dr hab. Maria Straś-Romanowska, emeryt. prof. UW, cenne jest uwzględnienie przez dr Agnieszkę Bojanowską w jednym z podjętych badań znaczenia doświadczeń związanych kryzysem środowiskowym jako potencjalnego czynnika moderującego kształtowanie struktury „szczęśliwej osobowości” i z drugiej – pełnienie przez ową „szczęśliwą osobowość” roli ochronnej przed negatywnymi skutkami znalezienia się w sytuacji kryzysowej. Oryginalne jest podejście do badania związku temperamentu z dobrostanem w ujęciu kompleksowym - stosunkowo rzadko obecne w dotychczasowych badaniach, a otwierające możliwość rozpoznania interakcji między różnymi zmiennymi, w przypadku autorskich badań Habilitantki – między typami dobrostanu i typami temperamentu. Równie ważne są przeprowadzone badania nad stałością vs zmiennością cech powiązanych z dobrostanem w toku indywidualnego życia, na jego różnych etapach rozwojowych. Uzyskane rezultaty dostarczyły argumentów podważających pogląd, wprowadzanie przez wszystkich badaczy podzielany, ale jednak dość powszechny, o stałości cech osobowości. Rezultaty te wymagają jednak dalszej weryfikacji.

KONKLUDUJĄC, dr hab. Maria Straś-Romanowska, emeryt. prof. UW uznała osiągnięcie Habilitantki jako znaczące, spełniające wymagania, jakie stawia się przed kandydatami do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

POZOSTALI CZŁONKOWIE KOMISJI HABILITACYJNEJ

prof. dr hab. Jerzy Trzebiński – członek

Prof. dr hab. Jerzy Trzebiński uznał osiągnięcie Habilitantki za wartościowe i spełniające kryteria ustawowe o nadaniu stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie psychologia. Pozytywnie ocenił ciekawość poznawczą oraz ciągłość prac Habilitantki, pomimo zmiany kontekstu teoretycznego.

KONKLUDUJĄC, prof. dr hab. Jerzy Trzebiński osiągnięcie naukowe Habilitantki uważa za wnoszące znaczący wkład do dyscypliny psychologia.

dr hab. Aleksandra Kroemeke, prof. U SWPS – sekretarz

Do wskazanych wcześniej zalet osiągnięcia naukowego Habilitantki dr hab. Aleksandra Kroemeke, prof. U SWPS dodała osadzenie teoretyczne badań i systematyczny rozwój wybranego modelu teoretycznego, powstawanie osiągnięcia na przestrzeni kilku lat, próbę całościowego ujęcia i pomiaru dobrostanu człowieka oraz zaawansowanie statystyczne prac

(analizy moderacji lub ścieżek w każdej pracy; choć prof. Kroemeke zauważyła, że z oświadczeń autorskich wynika, że dr Bojanowska nie była wykonawcą analiz statystycznych w zgłoszonych pracach). Do słabszych stron osiągnięcia naukowego, oprócz tych już wskazywanych, prof. Kroemeke zaliczyła głównie poprzeczny charakter badań Habilitantki. Prof. Kroemeke uznała, że zalety osiągnięcia Habilitantki przeważają nad słabościami.

KONKLUDUJĄC, dr hab. Aleksandra Kroemeke, prof. U SWPS pozytywnie oceniła dorobek Habilitantki i uznała go za spełniający kryteria ustawy, tj. mający znaczący wkład w dyscyplinę psychologia.

Prof. dr hab. Mariola Bidzan w pełni zgodziła się z poprzednikami i uważa, że wkład osiągnięcia dr Agnieszki Bojanowskiej w dyscyplinę psychologia jest znaczny, o czym świadczy choćby oryginalność badań, dostarczenie nowej wiedzy w tym zakresie oraz aplikacyjność uzyskanych wyników.

Kandydatka wykazuje się również istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni.

szczegółowe uzasadnienie spełnienia ww. kryterium

Poza wymienionym wyżej osiągnięciem naukowym, na dorobek towarzyszący Habilitantki składają się:

- Autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych w czasopismach znajdujących się w bazie Journal of Citation Report (JCR) – Lista Filadelfijska lub lista European Reference Index for the Humanities (ERIH): 15 art.
- Habilitantka wystąpiła z referatami na 17 konferencjach naukowych (w tym 7 zagranicznych)
- Uczestniczyła w pracy dwóch zespołów badawczych. W okresie przed doktoratem była wykonawcą w międzynarodowym grantie European Science Foundation (lata 2007–2009) dotyczącym postaw młodzieży wobec współczesnych problemów lokalnych i globalnych (uczestnicy projektu Polska, Hiszpania, Turcja oraz Wielka Brytania). Udział w projekcie zakończył się publikacją rozdziału w zagranicznej monografii w 2010 roku (wydawnictwo UAB Press).
- Po doktoracie, od 2018 roku do lipca 2022 roku uczestniczy jako kierownik w grantie NCN Sonata dotyczącym związku dobrostanu hedonistycznego i eudajmonistycznego z systemami wartości, zaangażowaniem w działanie i poczuciem skuteczności.
- Ponadto: Habilitantka w latach 2014–2018 kierowała realizacją dwóch własnych projektów badawczych finansowanych z funduszu badań statutowych (BST) Uniwersytetu SWPS w Wydziale Zamiejscowym w Poznaniu, a w latach 2019–2021

uczestniczyła jako badacz w realizacji projektu badawczego finansowanego w ramach badań statutowych w Instytucie Psychologii Uniwersytetu SWPS w Warszawie.

- Recenzuje artykuły dla czasopism z bazy JCR , w tym kilku o wysokiej punktacji i renomie (takich jak *Developmental Psychology, European Psychologist, Journal of Happiness Studies, Journal of Research on Adolescence czy Personality and Individual Differences*)
- Habilitantka pełniła funkcję Prodziekana ds. Nauki na Wydziale Zamiejscowym Uniwersytetu SWPS w Poznaniu w latach 2016-2018 zajmując się m.in. ewaluacją Wydziału
- Ponadto, na tym samym Wydziale Zamiejscowym, była członkinią Komisji Etyki Badań Naukowych w latach 2015-2018
- Habilitantka uczestniczyła w pracach dwóch zespołów oceniających wnioski o finansowanie badań. W latach 2016–2018 była członkinią Wydziałowej Komisji Finansowej na Wydziale Zamiejscowym Uniwersytetu SWPS w Poznaniu oraz w latach 2017 – 2019 członkinią komisji ds. finansowania badań w ramach Funduszu Rozwoju Badań Naukowych na Uniwersytecie SWPS.

- Wskaźniki naukometryczne:

1. Współczynnik Impact Factor (IF)

Sumaryczny IF dla wszystkich publikacji = 29,69 (5-letni 37,52)

2. Liczba cytowań

Suma cytowań (bez autocytowań) = wg Scopus 64, według Google Scholar 181, a według WoS - 87

3. Index Hirscha

h-index wg Scopus: 5

h-index wg WoS: 4

h-index wg Google Scholar: 8 (obecnie, luty 2023-12)

W świetle stosowanych współcześnie wskaźników naukometrycznych **oddziaływanie prac**, których Habilitantka jest autorem lub współautorem na środowisko naukowe w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie psychologia **jest umiarkowanie duże**, ale akceptowalne, podobnie jak zadowalająca jest liczba cytowań publikacji, zważywszy na stosunkowo krótki czas od publikacji artykułów do złożenia wniosku o nadanie stopnia doktora habilitacyjnego (poza jednym tekstem, były to 2-3 lata).

* * *

Opinie wszystkich recenzentów na temat wartości naukowej opublikowanego dorobku habilitantki są pozytywne.

OCENY RECENZENTÓW

Dr hab. Grzegorz Iniewicz, prof. UJ podkreślił, iż dorobek naukowy Pani dr Agnieszki Bojanowskiej charakteryzuje się ogromną konsekwencją w eksplorowaniu tematu szczęśliwej osobowości. Poruszane w badaniach wątki oparte są na rzetelnych teoretycznych przesłankach, do których zachowuje ona krytyczny stosunek, zwłaszcza formułując kolejne hipotezy i planując empiryczne sposoby ich weryfikacji.

Punktem wyjścia w badaniach zależności między osobowością a dobrostanem było określenie jakie cechy osobowości powiązane są z tzw. „szczęśliwą osobowością”. Były to wysoka ekstrawersja i niska neurotyczność. Odwoływanie się do koncepcji wielkiej piątki okazało się jednak niewystarczające dla zrozumienia różnorodnych powiązań między osobowością a dobrostanem. Dr Bojanowska w swoich badaniach zaczęła odwoływać się do szerszego rozumienia zarówno osobowości jak i dobrostanu. W dobrostanie zostały wyróżnione cztery jego aspekty – afekt negatywny, afekt pozytywny, satysfakcja i dobrostan eudajmonistyczny. Jeśli chodzi o osobowość to Badaczka wyszła poza odwoływanie się tylko do jej cech. Skorzystała z teorii wyróżniającej w osobowości trzy poziomy. Na najniższy poziomie, będącym równocześnie najbardziej stabilnym, znajdują się cechy i stosunkowo niezmiennie predyspozycje do pewnych wzorców zachowań. W badaniach obszar ten był konceptualizowany przez cechy temperamentu i cechy osobowości wielkiej piątki. Na drugim poziomie, reprezentowanym w badaniach przez system wartości i sposób jej ekspresji, możemy określić pewne specyficzne adaptacje. Trzeci poziom to narracje dotyczące swojego życia. Jak zaznacza dr Bojanowska, w swoich badaniach uwzględniła dwa pierwsze poziomy. Odchodząc od rozumienia osobowości tylko w kategoriach cech dr Bojanowska sięgnęła po Regulacyjną Teorię Temperamentu Strelaua, która odnosi się do formalnych aspektów zachowania, podkreślając równocześnie biologiczne uwarunkowania różnic indywidualnych. Możliwości zastosowania tej teorii we własnym obszarze badawczym zaprezentowała w dwóch artykułach, napisanych wspólnie z prof. Anną Zalewską. Prezentuje w nich nie tylko wyniki swoich badań ale również nowe teoretyczne ujęcie problemu, wprowadzając np. stworzone przez siebie cztery typy dobrostanu: zdobywcy, aspiranci, cierpiętnicy i frustraci. Wyniki prowadzonych badań okazały się interesujące. Na „szczęśliwy temperament” składało się dostarczanie sobie wysokiej stymulacji wraz z wysoką możliwością jej przetwarzania. W kolejnych badaniach dr Bojanowska zaczęła się odwoływać do funkcji żywawości, która w tym kontekście zaistniała w badaniach po raz pierwszy, a także systemu wartości, analizując jego wpływ na dobrostan.

Tak wielowymiarowe ujęcie teoretyczne osobowości i dobrostanu w połączeniu z empirycznymi badaniami weryfikującymi różne zależności między nimi niewątpliwie stanowi nowy wkład w ten obszar wiedzy

KONKLUDUJĄC, dr hab. Grzegorz Iniewicz, prof. UJ podkreślił, że nie ma wątpliwości, że dorobek dr Agnieszki Bojanowskiej jest istotny, w pełni spełniający kryteria, aby nadać Habilitantce stopień doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. Włodzimierz Oniszczenko podkreślił, że problematyka wszystkich prac koncentruje się wokół interesującego Habilitantkę problemu osobowości, wartości i dobrostanu, co niewątpliwie wskazuje na skryształizowane już zainteresowania teoretyczne i badawcze Habilitantki. Uznał, że 5-krotny wzrost publikacyjny Habilitantki w porównaniu do okresu sprzed doktoratu oraz wyraźna aktywność konferencyjna sprawiają, że pozytywnie ocenia przedstawiony dorobek towarzyszący osiągnięciu naukowemu Habilitantki.

KONKLUDUJĄC, prof. dr hab. Włodzimierz Oniszczenko pozytywnie ocenił działalność naukową Habilitantki.

Dr hab. Katarzyna Skrzypińska, prof. Uniwersytetu Gdańskiego pozytywnie oceniła dorobek towarzyszący, wskazując na otwartość poznawczą Habilitantki i otwartość na grupy indygeniczne, co dobrze wróży dalszej aktywności naukowej Habilitantki.

KONKLUDUJĄC, dr hab. Katarzyna Skrzypińska, prof. UG uznała, że dorobek dr Agnieszki Bojanowskiej wnosi znaczący wkład w rozwój dyscypliny psychologia.

Dr hab. Maria Straś-Romanowska, emeryt. prof. UWr podkreśliła, że dorobek naukowy Habilitantki jest wartościowy zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym. Wzbogaca wiedzę psychologiczną o nowe treści, dostarcza nowych narzędzi badawczych, a także inspirowała do weryfikacji niektórych dotychczasowych ustaleń empirycznych i założeń teoretycznych.

Recenzentka zaakcentowała, iż cenny i godny uznania jest także udział dr Agnieszki Bojanowskiej w opracowaniu kwestionariusza służącego do badania wartości realizowanych, obok deklarowanych. Takie podejście do badania systemu indywidualnych wartości jest nowatorskie i uzasadnione zarówno teoretycznie, jak i empirycznie.

KONKLUDUJĄC, dr hab. Maria Straś-Romanowska, emeryt. prof. UWr, uznała dorobek naukowy Habilitantki za mający znaczący wkład w rozwój dyscypliny psychologia.

POZOSTALI CZŁONKOWIE KOMISJI HABILITACYJNEJ

Prof. dr hab. Jerzy Trzebiński pozytywnie ocenił dodatkową aktywność naukową Habilitantki i uznał, że dorobek jest wystarczający.

Dr hab. Aleksandra Kroemeke, prof. U SWPS, uznała aktywność naukową Habilitantki za akceptowalną do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego, uzasadniając to liczbą kierowanych grantów oraz działalnością recenzencką Habilitantki w czasopismach międzynarodowych.

Prof. dr hab. Mariola Bidzan w pełni wsparła głosy poprzedników. Uznała, iż dorobek naukowy dr Agnieszki Bojanowskiej jest znaczący dla psychologii.

KONKLUZJA KOMISJI:

Habilitantka wykazała się istotną aktywnością naukową realizowaną we współpracy z innymi ośrodkami. Jej publikacje i wystąpienia konferencyjne stanowią znaczący wkład w rozwój psychologii jako dyscypliny naukowej.

Chociaż w świetle *Ustawy* działalność dydaktyczna, ekspercka, popularyzatorska i organizacyjna nie stanowią warunku otrzymania stopnia doktora habilitowanego, Komisja stoi na stanowisku, że elementy te powinny być brane pod uwagę przy całościowej ocenie kandydata ubiegającego się o status samodzielnego pracownika naukowego. Komisja przedyskutowała więc te aspekty działalności dr Agnieszki Bojanowskiej i zaznajomiła się z opiniami wyrażonymi pisemnie przez Recenzentów. Komisja zgodnie oceniła te obszary funkcjonowania Habilitantki wysoko, podkreślając szczególnie sprawowane przez nią funkcje organizacyjne.

KONKLUZJA

Dr hab. Grzegorz Iniewicz, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego

Oceniam, że dorobek naukowy dr Agnieszki Bojanowskiej spełnia wymagania *Ustawy* z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Zgodnie z art. 219 ust. 1, dr Agnieszka Bojanowska spełnia kryteria nadania stopnia doktora habilitowanego: posiada stopień doktora, posiada w dorobku osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej, w tym przypadku jest to cykl powiązanych ze sobą tematycznie opublikowanych artykułów naukowych oraz wykazuje się aktywnością naukową realizowaną we współpracy z więcej niż jedną instytucją naukową.

Dorobek dr Agnieszki Bojanowskiej spełnia również wymagania nadania stopnia doktora habilitowanego zawarte w *Regulaminie przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w SWPS Uniwersytecie Humanistycznospołecznym*. W mojej ocenie spełniony został warunek zawarty w § 3 ust. 1 pkt 2 mówiący o posiadaniu w dorobku osiągnięcia naukowego stanowiącego ważny wkład w rozwój określonej dyscypliny.

Wniosuję zatem o wszczęcie kolejnych etapów w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Agnieszce Bojanowskiej.

Prof. dr hab. Włodzimierz Oniszczenko

Jednoznacznie pozytywnie oceniam dokonania naukowe dr Agnieszki Bojanowskiej i jestem przekonany, że stanowią one wystarczające uzasadnienie dla nadania Jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia

Dr hab. Katarzyna Skrzypińska, prof. Uniwersytetu Gdańskiego

Stwierdzam, że dorobek doktor Agnieszki Bojanowskiej spełnia kryteria/wymogi Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 20 lipca 2018 r. (art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; Dz.U. 2018 poz. 1668). W związku z tym zgłaszam wniosek o nadanie Pani doktor Agnieszce Bojanowskiej tytułu doktora habilitowanego nauk społecznych.

Dr hab. Maria Straś-Romanowska, emeryt. prof. Uniwersytetu Wrocławskiego

Podsumowując ocenę dorobku naukowego dr Agnieszki Bojanowskiej uważam, że jest on wartościowy zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym. Wzbogaca wiedzę psychologiczną o nowe treści, dostarcza nowych narzędzi badawczych, a także inspirowanie do weryfikacji niektórych dotychczasowych ustaleń empirycznych i założeń teoretycznych. Jako całość odpowiada wymaganiom określonym w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W związku z powyższym wnioskuję do Rady Instytutu Psychologii Uniwersytetu SWPS o zaakceptowanie niniejszej recenzji.

Pozostali członkowie Komisji:

Prof. dr hab. Jerzy Trzebiński, dr hab. Aleksandra Kroemeke oraz prof. dr hab. Mariola Bidzan stwierdziły, że zarówno dorobek naukowy zgłoszony jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę sformułowania wniosku o stopień doktora habilitowanego, jak i pozostałe osiągnięcia naukowe stanowią znaczny wkład w rozwój wiedzy psychologicznej. Osiągnięcie naukowe dr Agnieszki Bojanowskiej oraz całokształt jej dorobku naukowego spełniają wymagania ustawowe stawiane kandydatom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie psychologia.

KONKLUZJA

Członkowie Komisji stwierdzają, iż **osiągnięcie naukowe dr Agnieszki Bojanowskiej wnosi znaczny wkład do dyscypliny psychologia**, podobnie **całokształt jej dorobku naukowego** (a także organizacyjnego i dydaktycznego) **spełniają wymagania ustawowe stawiane**

kandydatom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie psychologia.

Zgodnie z § 14 ust. 1 Zasad uchwała w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii dotyczącej nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego jest podejmowana w głosowaniu jawnym i zapada większością głosów.

Uprawnionych do głosowania było 7 osób, głosowało 7 osób, oddając 7 głosów ważnych. Za wyrażeniem pozytywnej opinii oddano 7 głosów, przeciw oddano 0 głosów, wstrzymało się od głosu 0 osób. Wobec tego za wyrażeniem pozytywnej opinii w sprawie nadania dr Agnieszce Bojanowskiej stopnia doktora habilitowanego oddano wszystkie głosy.

Podjęta przez komisję habilitacyjną uchwała ma dla Rady Dyscypliny Psychologia Uniwersytetu SWPS status opinii.

Przewodnicząca
Komisji Habilitacyjnej

prof. dr hab. Mariola Bidzan

Treść Uchwały została zaaprobowana przez wszystkich członków Komisji habilitacyjnej.